

# 2021

## JAARVERSLAG

### HOSPICE DUIN- EN BOLLENSTREEK



# Inhoud

<b>Voorwoord</b>	4
<b>Bestuur</b>	6
<b>Management en coördinatie</b>	8
<b>Werken aan goede zorg</b>	8
>> Medische zorg	8
>> Nieuwe zorgvormen	8
>> Strategienota	8
>> Prezo	9
>> Tevredenheidsonderzoek	10
<b>Onze gepassioneerde Vrijwilliger en Medewerker</b>	11
>> Impact Corona op vrijwilligers	11
>> Begeleiding Vrijwilligers	12
>> VPTZ	13
>> Vrijwilligerstevredenheid	13
>> Medewerkerstevredenheid	13
>> Scholing	14
>> Waardering	15
<b>Onze omgeving</b>	16
<b>Financiën en vooruitzicht</b>	18
<b>Stichting Vrienden</b>	19
<b>Overige kerngetallen 2021</b>	21

Juni 2022 Hospice Duin- en Bollenstreek  
Hoofdstraat 51, 2171 AR Sassenheim  
T: 0252 - 22 71 39 - E: [info@hospiceduinenbollenstreek.nl](mailto:info@hospiceduinenbollenstreek.nl)  
[www.hospiceduinenbollenstreek.nl](http://www.hospiceduinenbollenstreek.nl)  
Ontwerp: monkeyproud. Haarlem

# Voorwoord

*Ook het jaar 2021 was een jaar dat in ons geheugen gegrift zal blijven staan vanwege de coronapandemie die ook in ons huis grote invloed heeft gehad.*

Toch hebben we, in tegenstelling tot het eerste coronajaar, op aangepaste wijze veel wel door kunnen laten gaan. De scholing aan nieuwe vrijwilligers, kleine trainingen voor wat betreft de lichamelijke verzorging en verplaat-singstechnieken en de training kleine blusmiddelen hebben we zelfs allemaal fysiek kunnen laten doorgaan.

Ook hebben we met elkaar een zomerfeest kunnen vieren. Dan merk je pas hoe dit soort informele bijeenkomsten om elkaar te ontmoeten gemist worden.

De vrijwilligers en medewerkers hebben er in die onzekere tijd alles aan gedaan om de bijzondere zorg die zij verlenen zo goed mogelijk te kunnen continueren. De zorgmedewerkers en de ruim 100 vrijwilligers hebben het niet makkelijk gehad. Er zijn er die getroffen zijn door het virus en sommigen hebben nog steeds last van complicaties. De gasten van ons hospice hebben hier gelukkig geen last van gehad. Ook in de thuiszorg VPTZ hebben vrijwilligers alle zorg kunnen bieden die is gevraagd. De kwaliteit van zorg blijft heel constant, zo zien we in de tevre-

denheid van naasten. We hebben allemaal dat ene woord hoog in het vaandel staan: comfort. Het bieden van comfortzorg in het laatste stukje leven van de gast is niet alleen zorginhoudelijk. Iedereen brengt het op zijn eigen manier, denk dan bijvoorbeeld aan dat bloemetje op de gastenkamer en op het dienbladje bij de maaltijd of de goed verzorgde tuin.

We hebben dit afgelopen jaar qua bezettingspercentage weer een goed jaar gemaakt: 78 %. Maar we hebben wel voor het eerst in de historie van het hospice drie dagen van leegstand gekend. Het was heel vreemd om een leeg huis te hebben ... en geduldig af te moeten wachten totdat iemand zich zou melden die onze zorg nodig heeft. Dat liet niet heel lang op zich wachten!

Ondanks de coronamaatregelen hebben we bijna alle plannen uit het activiteitenplan weten te realiseren. We blijven ons inzetten om onze warme zorg gestalte te geven en gastvrijheid uit te stralen. Dat lukt heel goed dankzij onze professionele en liefdevolle zorg. Dank aan iedereen die zich in dit moeilijke jaar hiervoor heeft ingezet!

**Evelien van Duin, manager.**





# Bestuur

*Dit jaar stond in het teken van vooruitblik  
en afscheid nemen.*

In de vergadering van december hebben we afscheid genomen van Jules de Vries die statutair aftrad. Wij zijn Jules zeer veel dank verschuldigd voor alles wat hij de afgelopen jaren voor ons heeft betekend. Mede door zijn inspanningen hebben we een financieel gezonde organisatie. Vanwege zijn aftreden zijn we in december gestart met de sollicitatieprocedure om nieuwe bestuursleden te werven en inmiddels zijn begin 2022 drie nieuwe bestuursleden benoemd.

Het bestuur vergaderde in 2021 tien keer. Door de corona maatregelen waren vergaderingen in 'ons tuinhuis' niet altijd mogelijk, maar gelukkig konden we in 'Het Poelhuys' te Lisse met gepaste afstand tot elkaar wel 'live vergaderen'. In 2021 is een aantal belangrijke zaken in de bestuursvergaderingen besproken. Zo is er overleg met de gemeente Teylingen geweest omtrent de ontwikkeling van het gebied achter het hospice. Onze vragen en wensen zijn met de gemeente gedeeld en besproken.

Vanaf 1 juli 2021 is de nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) ingegaan. De daarvoor geëigende stappen zijn binnen het bestuur gerealiseerd, met hieraan gekoppeld een zelfevaluatie. Vaste

één- of tweejaarlijkse agendapunten, zoals het managementstatuut en de strategienota zijn besproken. Tevens zijn we in gesprek gegaan met onze stakeholders en hebben hun mening, kritiekpunten en wensen gehoord. Mede naar aanleiding van deze gesprekken willen we als hospice in de toekomst breder bijdragen: naast de zorg in het hospice en ontlasting van mantelzorgers thuis willen we, samen met partners, in de toekomst breder investeren in de begeleiding van de laatste levensfase voor mensen in de thuissituatie en ondersteuning van huisartsen. Advanced Care Planning zou hierbij een instrument en uitgangspunt kunnen zijn.

De nieuwbouw van Stichting Hospice De Mare in Leiderdorp heeft vertraging opgelopen. De geraamde bouwkosten bleken door kostenstijgingen niet toereikend. Het bestuur heeft een financiële bijdrage aan Stichting Hospice De Mare overwogen en besloten om deze niet te verstrekken.

Financieel gezien staat ons hospice er goed voor, zie hiervoor de jaarrekening 2021. Dit jaar sluiten we voor het eerst af met een klein negatief resultaat. Ook in 2022 zullen wij alle aandacht moeten hebben om dit te continueren. De financiering van de hospicezorg in



Naam	Functie	Andere functies
Jules de Vries	Voorzitter tot en met 31 december 2021	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Secretaris van Hospice de Mare</li> <li>• Voorzitter Stichting Vrienden Park Rusthoff</li> <li>• Penningmeester Stichting Jacoba van Beierenfonds</li> </ul>
Aria Guijt	Secretaris Secretaris vanaf 1 januari 2015	<ul style="list-style-type: none"> <li>• HR Partner Ministerie van Buitenlandse Zaken</li> </ul>
Willem Loos	Penningmeester vanaf 1 januari 2020 en lid vanaf 1 januari 2015	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Senior-adviseur gemeente Wassenaar</li> <li>• Vicevoorzitter Stichting Bescal Lisse</li> <li>• Bestuurslid van Hospice de Mare</li> </ul>
Jacques Hoornweg	Vicevoorzitter tot en met 31 december 2022 en Voorzitter vanaf 1 januari 2022. Lid vanaf 1 januari 2019	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Huisarts niet praktiserend</li> <li>• Kaderhuisarts Palliatieve Zorg, niet praktiserend</li> </ul>
Wietske Veltman	Lid tot en met 31 december 2021 en Vicevoorzitter vanaf 1 januari 2022. Lid vanaf 15 oktober 2019	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Trekker regionale samenwerking Jeugdhulp bij het ministerie van VWS</li> <li>• Landelijk bestuurslid D66</li> </ul>
Corna van Tol	Lid vanaf 1 januari 2022	
Cobi van der Wiel	Lid vanaf 1 januari 2022	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Operationeel expert bij de Nationale Politie</li> <li>• Fractievoorzitter VVD Lisse</li> </ul>
Bert Hilverda	Lid vanaf 1 maart 2022	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Partner EY Accountants LLP</li> </ul>

de toekomst is onzeker en baart ons zorgen.

Wij blijven binnen ons hospice streven naar de optimale zorg voor de gast en naaste. Een uitstekende PREZO-beoordeling stemt tot blijdschap en onze grote complimenten hiervoor uit naar het managementteam, de verpleegkundigen en niet in de laatste plaats alle vrijwilligers. We blijven lering trekken uit tevredenheidsonderzoeken van naasten en vrijwilligers om ons te blijven verbeteren. De presentatie van de resultaten van het door ons gefinancierde ‘onderzoek delier’ heeft dit jaar plaatsgevonden.

De Covid-19 pandemie stond ook in 2021 een ‘voor ons normaal’ omgaan met elkaar in de weg. Dankzij ieders inzet kon de verzorging en begeleiding van onze gasten echter doorgang blijven vinden. De ‘zorg voor elkaar’ kreeg in 2021 een extra dimensie toen bleek dat een verpleegkundige en een vrijwilliger van onze relatief kleine organisatie zeer ernstig ziek bleken te zijn. Van Cicely Saunders, een van de grondleggers van de palliatieve zorg is de quote: ‘Suffering is only intolerable when nobody cares’. In navolging van deze quote sluiten wij af met: ‘laten we er zijn en zorg hebben voor elkaar’.

# Management en Coördinatie

In 2021 was het management van het Hospice Duin- en Bollenstreek in handen van:

- Evelien van Duin, manager
- Yvonne Uljee, coördinator tot en met 30-06-2021
- Stefanie de Greef, coördinator vanaf 01-06-2021
- Liane Heuzen, coördinator

## Werken aan goede zorg

*In het hospice werkt een vast team van verpleegkundigen die vanuit Marente is gedetacheerd. Dat is prettig voor de gasten omdat zij daarvoor te maken hebben met vertrouwde gezichten met een enorme schat aan ervaring in de palliatief terminale zorg.*

### — Medische zorg

In 2021 heeft de helft van de opgenomen gasten de medische zorg ontvangen van de huisarts verbonden aan het hospice. Huisarts Dick Koster uit Voorhout en huisarts Maaïke Roovers uit Sassenheim nemen de zorg over van de huisarts wanneer de afstand tot het hospice te groot wordt. Zij hebben veel ervaring en affiniteit in de zorg rondom de palliatief terminale patiënt. Om huisartsen te ondersteunen in het maken van medisch beleid en bij het Multi Disciplinair Overleg hebben we tevens twee consultants palliatieve zorg aan ons huis verbonden. Huisarts Carla Juffermans uit Voorhout vervult deze rol al jaren en huisarts Maaïke Roovers uit Sassenheim is in het najaar van 2021 gestart met de Kaderopleiding Palliatieve Zorg.

### — Nieuwe zorgvormen

#### **NCare**

In november is er een overeenkomst bereikt met Care Connections / NCare voor implementatie van de medicatieapplicatie. Met de komst van een nieuwe apotheker verloopt de samenwerking in digitalisering plezierig. In december 2021 zijn twee teamleden als beheerders NCare geschoold. Begin 2022 zijn wij gestart met het gebruik van NCare. In de loop van 2022 moesten we hier helaas alweer mee stoppen. We onderzoeken verdere mogelijkheden om de soms snelle veranderingen in de medicatielijsten binnen redelijke tijd bij de apotheek te krijgen.

### — Strategienota

De strategienota liep in 2021 af. In een nieuw te vormen notitie geven we aan hoe we willen komen tot een koers voor





de komende periode (2021 – 2025). Uitgangspunt is de dienstverlening verder te verbeteren en door te ontwikkelen op basis van nieuwe inzichten en ervaringen. Daarnaast stelt het Hospice zichzelf de vraag hoe wij verder kunnen bijdragen aan de palliatieve zorg. We hebben een waardevolle rol als hospice in de palliatieve zorg in de regio. Kunnen we deze inzet verbreden? Ons ongebouwde vermogen geeft meer mogelijkheden om en een gezonde buffer in stand te houden en tegelijk te investeren in maatschappelijke functies gerelateerd aan de doelstelling van het hospice. Bijvoorbeeld een prominente rol in voorlichting over palliatieve zorg thuis, het steunen van onderzoek. We steunen onderzoek naar delier. Er is een samenwerking met Hospice de Mare.

We hebben in het voorjaar afspraken gemaakt met stakeholders en verwijzers uit onze regio om met elkaar in gesprek te gaan en het volgende uit te vragen: Hebt u ervaring met dienstverlening van het Hospice? Wat gaat daarbij goed en wat kan beter vanuit uw rol/ betrokkenheid gezien? Welke kansen ziet u voor de toekomst: hospice/palliatief of

breder respijtzorg in regio? Ook binnen de organisatie zijn deze vragen gesteld. Met de uitkomsten van de externe en interne gesprekken is het nieuwe strategieplan tot stand gekomen en in december 2021 vastgesteld.

#### — PREZO

Hospice Duin- en Bollenstreek heeft op 20 april 2021 de initiële audit gehad voor het kwaliteitskeurmerk PREZO-Hospicezorg.

Hospice Duin- en Bollenstreek heeft bij de audit voldaan aan het wegingskader van PREZO Hospicezorg (01/08/15, versie 1) en hiermee hebben wij wederom het kwaliteitskeurmerk PREZO-Hospicezorg verkregen! De auditor heeft verklaard dat op basis van de genomen steekproef er op alle onderdelen met voldoende diepgang is getoetst.

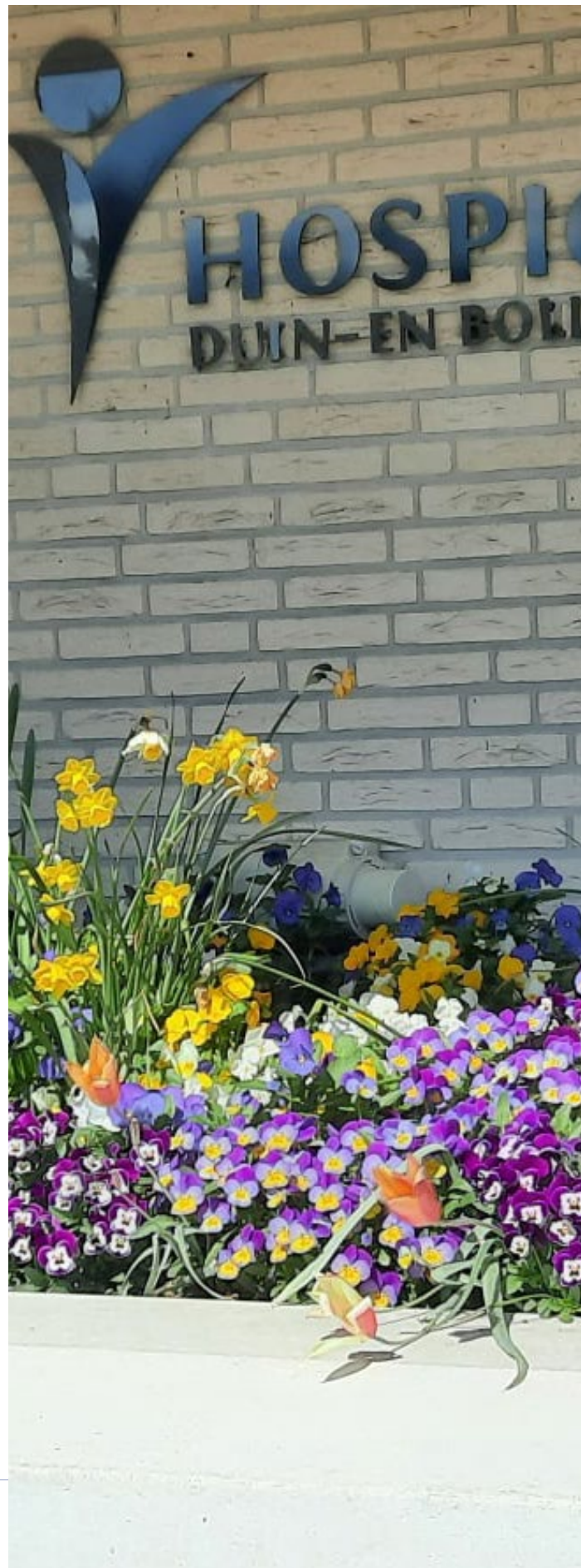
Ook na het behalen van het keurmerk blijft het werken aan kwaliteit en verbetering een voortdurend proces. Gebruik makend van de input van medewerkers en vrijwilligers en ontwikkelingen in de zorg en omgeving blijven we in ontwikkeling.

### — Tevredenheidsonderzoek

Onze medewerkers en vrijwilligers handelen vanuit de principes van belevingsgerichte zorg en de gedragscode van het hospice. Daartoe toetsen we de tevredenheid van de gast gedurende de opname en van de nabestaanden circa 8 weken na het overlijden van de gast middels een enquête die via onze landelijke vereniging Vrijwilligers Palliatief Terminale Zorg (VPTZ) wordt verspreid en verwerkt.

Deze vragenlijst is in 2021 meegenomen in het Kwaliteitsbeleid van VPTZ. Op basis van de ervaringen in de afgelopen jaren is deze lijst herzien. Hospice Duin- en Bollenstreek heeft zich opgegeven om als 'VPTZ-baanbreker' in een pilot te gaan starten met de herziene vragenlijst voor nabestaanden. De pilot is in december van start gegaan. De vragenlijsten worden door het hospice in principe digitaal naar de naasten verzonden. Via een rechtstreekse link kan de vragenlijst worden ingevuld. Bureau Facit neemt de registratie en verwerking gedurende de pilot voor haar rekening. Zodra de respons voor het hospice of thuis vijf deelnemers of hoger is ontvangen wij de link voor het desbetreffende dashboard voor inzage in de resultaten en benchmark.

De uitslag van de enquête VPTZ-nabestaanden rapportage over 2021 was vooral heel positief. De rapportages worden besproken in het coördinatoren- en bestuur overleg. De verbeterpunten worden meegenomen in het werkoverleg met de verpleegkundigen en in de donderdagmail ter info aan de vrijwilligers.



# Onze gepassioneerde Vrijwilliger en Medewerker

*Medewerkers en vrijwilligers kunnen aansluiten bij de beleving van de gast en naasten.*

Medewerkers en vrijwilligers kunnen aansluiten bij de beleving van de gast en naasten. En laten bijvoorbeeld de eigen perceptie over leven en sterven niet leidend zijn. Het is belangrijk dat men naast de gast kan staan en kan meebewegen met de beleving van het individu en zijn naasten.

Het is belangrijk dat onze medewerkers en vrijwilligers kunnen omgaan met de problematiek waarmee zij dagelijks in aanraking komen.

In het hospice werken vrijwilligers in diverse taakgebieden. Sommigen doen ook verschillende taken. De verdeling is als volgt:

Zorg:	73 vrijwilligers
VPTZ thuis:	11 vrijwilligers
Kookgroep:	10 vrijwilligers
OM vrijwilligers:	9 vrijwilligers
Geestelijk verzorgers:	2 vrijwilligers

Er zijn in het hospice, naast de coördinatoren, 12 verpleegkundigen en een huishoudelijk medewerker in dienst die worden gedetacheerd via zorgorganisatie Marente.

Een huishoudelijk medewerker wordt ingeleend vanuit een dienstverleningsorganisatie.

Er zijn 2 verpleegkundigen als ZZP'er betrokken bij het hospice.

In 2020 zijn 7 vrijwilligers gestopt

met hun werkzaamheden. De redenen hiervoor zijn divers: leeftijd, andere werkzaamheden of gezondheidsproblemen.

Er zijn 13 nieuwe vrijwilligers in 2021 geschoold waarvan er uiteindelijk 9 zijn gebleven. Eind 2020 hebben 5 nieuwe vrijwilligers zich spontaan aangemeld die in 2022 zullen worden geschoold. Een werving via de krant en Facebook om de nieuwe groep aan te vullen vindt plaats in januari 2022.

## — Impact Corona op vrijwilligers en medewerkers

Het gehele jaar 2021 zijn we, in meer of mindere mate, geconfronteerd met de gevolgen van de coronapandemie. We hebben ons steeds verbonden aan de landelijk afgegeven richtlijnen en aan de protocollen van Marente en de zorgprotocollen van Pallialine.

De bezoekenregeling in het hospice is het hele jaar door eenduidig geweest; Onbeperkt aantal personen, maar niet meer dan 2 tegelijkertijd op de gastenkamer. Dit heeft voor families en naasten voldoende ruimte voor bezoekmogelijkheden geboden. Er hebben in ons hospice geen besmettingen onder de gasten voorgedaan. Met de najaar golf hebben we wel

bemerkt dat wat meer vrijwilligers besmet zijn geraakt met het corona virus. Medewerkers en vrijwilligers voelen zich erg verantwoordelijk en nemen direct afstand bij enige twijfel over klachten.

Het werken met de Persoonlijke Bescherm Maatregelen (PBM) geeft medewerkers en vrijwilligers een beschermd gevoel. We hebben voldoende PBM voorradig op de werkvloer en bestellen zo nodig wekelijks bij.

Hospice Duin- en Bollenstreek is Marente dankbaar dat zij ook faciliterend zijn naar onze vrijwilligers. Naast de medewerkers konden ook de vrijwilligers dit najaar weer getest worden op corona in de teststraat van Marente, wat de zorgcontinuïteit ten goede kwam. Tevens heeft iedereen eind november de uitnodiging voor een Booster vaccinatie via Marente ontvangen.

Hospice Duin- en Bollenstreek verstrekt wekelijks de corona gerelateerde gegevens aan het Netwerk Acute Zorg West.

#### — **Begeleiding vrijwilligers**

##### ***Hospice Duin- en Bollenstreek verricht inspanningen om een zorgvrijwilliger/VPTZ zo goed mogelijk te begeleiden in het werk in het hospice***

Er is aandacht voor het onderwerp corona in de pauzes en overdrachtsmomenten: Wat doet het met mensen en waar loopt men tegenaan in de werkzaamheden of samenwerking?

In 2021 hebben de coördinatoren samenwerkingsgesprekken gevoerd met vrijwilligers om te vernemen hoe zij in het werk staan.

#### ***Vrijwilligersraad***

Vanwege corona hebben de vergaderingen van de vrijwilligersraad en het managementteam stilgelegen. In de zomer heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen twee leden van de vrijwilligersraad met bestuur en management. Besloten is om de herstart van de vrijwilligersraad in de huidige vorm niet te laten plaatsvinden. De verwachting van de Vrijwilligersraad kwam niet overeen met die van het managementteam.

Sedert de oprichting van het hospice in 2008 is het standpunt van het bestuur en management van Hospice Duin- en Bollenstreek dat input van vrijwilligers essentieel is om de kwaliteit van het vrijwilligerswerk te borgen en het, waar mogelijk, aan te laten sluiten naar de wensen en behoeften van vrijwilligers. De wens op een hernieuwde weg van samenwerken is in het najaar uitgewerkt tot een 'klankbordgroep vrijwilligers'.

De klankbordgroep is een groep vrijwilligers die meedenkt over allerlei zaken die betrekking hebben op de inzet van vrijwilligers binnen het Hospice Duin- en Bollenstreek.

De groep wisselt per bijeenkomst van samenstelling om zodoende zo veel mogelijk vrijwilligers te betrekken bij gebieden waar gerichte interesse of expertise op is. Deze wens is mede gedestilleerd uit het Vrijwilligers Tevredenheid Onderzoek VIVRE van 2021.

Naast de wisselende samenstelling is er een vaste kern van drie vrijwilligers die op alle onderwerpen betrokken blijven. De notitie wordt in 2022 tot uitvoering gebracht.



### — **Vrijwilligers palliatieve terminale zorg (VPTZ)**

In samenwerking met de vrijwilligers van de thuiszorg VPTZ is door de coördinator een verbeterplan gemaakt hoe de naamsbekendheid thuiszorg VPTZ te vergroten. De folder is door de groep zelf geactualiseerd en er is informatie beschikbaar voor zorgverleners. De vrijwilligers hebben de nieuwe folders verspreid bij huisartsen, apotheken, bibliotheken, kerken en zorgcentra in de regio. De thuiszorg VPTZ is nader belicht in een zorgmediacampagne waarbij we een redactioneel item hebben kunnen aanleveren met betrekking tot het inzetten van vrijwilligers in de thuissituatie. De thuiszorgorganisaties zijn bezocht door de coördinator en thuiszorg-vrijwilliger om gezamenlijk informatie te geven aan de teams. Door het toenemen van de coronacijfers zijn in de laatste twee maanden deze bijeenkomsten weer online bezocht. De naamsbekendheid is gegroeid en heeft geleid tot een grotere inzet in palliatief terminale situaties thuis. In 2021 is 16 keer ingezet en zijn er

daarnaast zes intakes geweest waarbij de cliënt helaas voor de inzet reeds kwam te overlijden.

### — **Vrijwilligerstevredenheid**

Het tevredenheidsonderzoek VIVRE is uitgevoerd door VPTZ Nederland. Het aantal vrijwilligers dat heeft deelgenomen bedraagt 72. Krachtpunten die zijn benoemd: we voelen ons gewaardeerd, er is voldoende scholingsaanbod, het werk wordt gedaan met plezier en voldoening. Verbeterpunt is om meer gebruik te maken van de kwaliteiten van vrijwilligers op andere terreinen dan het vrijwilligerswerk. Dit punt hebben wij opgepakt.

### — **Medewerkerstevredenheid**

He tevredenheidsonderzoek is uitgevoerd door Effectory. De medewerkers zijn via Marente benaderd om deel te nemen. Respondenten aan het MTO 73,3 %  
Krachtpunten zijn met name: plezier in het werk, zinvol werk, trots op wat ik doe en tevreden over de werkzaamheden. Verbeterpunten zijn communicatie en kennis- en informatiedeling.

Dit punt hebben wij opgepakt.

### — Scholing

Hospice Duin- en Bollenstreek verricht inspanningen om een zorgvrijwilliger/VPTZ en de medewerker zo goed mogelijk te begeleiden in het werk in het hospice. Om hen in het werk te ondersteunen wordt jaarlijks een scholingsprogramma opgesteld zo veel als mogelijk aangepast op de leervragen die ontstaan bij de vrijwilligers. De themabijeenkomsten voor vrijwilligers zijn ook vrij toegankelijk voor de professionele zorgverleners.

#### 1. Scholingsprogramma intern Vrijwilligers:

- \* In het begin van het jaar waren fysieke bijeenkomsten nog niet mogelijk. Er zijn toen twee thema's via een TEAMS-presentatie gegeven: 'Palliatieve sedatie' door J. Hoornweg en 'Bewust stoppen met eten en drinken' door T. van Dun.
- \* In september zijn er drie trainingsavonden 'kleine blusmiddelen' georganiseerd. In totaal zijn hierbij 27 vrijwilligers geschoold. Per trainingsavond is de groep van negen deelnemers opgesplitst in drie aparte groepjes. Elk groepje werd begeleid door een eigen instructeur van First Response.
- \* In november en december is drie keer door de coördinatoren een scholing m.b.t. verzorgende handelingen georganiseerd aansluitend op een vraag uit het vrijwilligerstevredenheidsonderzoek.
- \* In november en december is drie keer een training handmassage door een externe trainster aangeboden. De cursisten konden op elkaar oefenen.
- \* Alle trainingen zijn fysiek gegeven, maar

vanwege de coronaomstandigheden wel in zeer kleine groepjes en met de nodige afstands- en hygiëne maatregelen.

Vrijwilligers hebben naast de interne scholingen de gelegenheid om zich in te schrijven voor landelijke vrijwilligerstrainingen bij de VPTZ.

#### 2. Scholing Verpleegkundigen:

- \* In het voorjaar heeft Anne Remijn een training over rouwverwerking verzorgd.
- \* Drie verpleegkundigen hebben de Masterclass 'omgaan met probleemgedrag' bij Marente kunnen volgen..
- \* Oktober: de jaarlijkse BHV-training heeft kunnen plaatsvinden. Organisator First Response heeft een goed geoutilleerd en een 'coronaproof' buitenparcours.

Verpleegkundigen en coördinatoren hebben een eigen scholingsbudget in tijd en geld om zich in te schrijven voor geaccrediteerde nascholing in het kader van hun BIG-registratie. Een aantal geaccrediteerde trainingen heeft via TEAMS plaatsgevonden.

#### Scholing coördinatoren:

Een coördinator heeft de VPTZ-training 'Opleiden van vrijwilligers' gevolgd.

- #### 3. De coördinatoren en verpleegkundigen hebben hun eigen supervisietraject om met een externe begeleider casuïstiek te bespreken. Voor de verpleegkundigen is dit via TEAMS gerealiseerd.





### — Waardering

Hospice Duin- en Bollenstreek is gezegend met een heel grote groep betrokken vrijwilligers die zich belangeloos inzetten voor het hospice. Ook hebben we een groep zeer gemotiveerde zorgverleners die met een enorme passie en inzet hun werk verrichten. Om hen in het zonnetje te zetten en onze waardering uit te spreken zijn er door het jaar heen diverse gelegenheden. Rondom de dag van de verpleging, 12 mei, is doorgaans het vrijwilligersuitje. Dat kon dit jaar niet doorgaan vanwege de beperkende maatregelen rondom corona. Alle hospice betrokkenen hebben toen een grote aardbeienplant ontvangen.

Maandag 14 juni 2021 reikten burgemeester Lies Spruit, wethouder Jolanda Langeveld en directeur van sponsor Keukenhof Bart Siemerink de vrijwilligersprijzen van Lisse uit. De vrijwilligers van Hospice Duin- en Bollenstreek wonnen de groeps prijs. Onze vrijwilligers verzorgen terminale patiënten met veel betrokkenheid. In deze tijd van corona waarbij afstand helaas een grote rol speelt, komt juist de emotionele betrokkenheid bij dit vrijwilligerswerk op de voorgrond. Dit verdient alle

respect. De prijs bestond uit een cheque van € 500,- om te investeren in het hospice.

Gelukkig konden we in de zomer ons jaarlijks uitje alsnog houden, voordat de volgende lockdown werd afgekondigd. Toen hebben we ervaren hoe fijn dat was om elkaar weer eens in een informele setting te treffen en bij te praten onder het genot van een hapje en een drankje.

De Sint had een mooie jaarkalender meegebracht met zorg gerelateerde spreuken voor iedere dag. Helaas kon de kerstbijeenkomst dit jaar niet doorgaan maar hebben we wel aan iedereen persoonlijk een mooi kerstpakket kunnen overhandigen.

# Onze Omgeving

*In de doelstelling van het hospice is opgenomen dat we de opgedane kennis delen met onze omgeving, de bewoners van de Duin- en Bollenstreek alsmede de professionele zorgverleners uit onze regio. Zo participeren we in de kenniskring oncologie en palliatieve zorg van Marente.*

**In 2021 hebben geen externe scholingen of lezingen plaatsgevonden.**

## **Ontwikkeling cliëntenzorg /markt:**

- Wij participeren in het project “Oog voor naasten”. Dit project is ingediend bij ZonMW door het Palliatie programma van Transmuralis. Het Expertisecentrum Palliatieve Zorg van het LUMC heeft de Oog voor Naasten en Nabestaanden methodiek ontwikkeld die ervoor zorgt dat zorgverleners meer oog hebben voor de naasten van iemand die ziek is, maar ook dat zorgverleners gebruik maken van informatie die naasten kunnen delen over hun zieke dierbare en dat naasten meer oog voor hun eigen noden en wensen hebben. Het hebben van aandacht voor naasten helpt in de zorg voor de zieke dierbare en helpt naasten om zich staande te houden. Het betreft een door-ontwikkeling van de reeds bestaande Oog voor Naasten methodiek, zodat het in alle settings (thuis, hospice, verpleeghuis en ziekenhuis) toepasbaar is voor alle naasten, inclusief naasten met een beperkte gezondheidsvaardigheid of met een migratieachtergrond. Oog voor Naasten is in november 2021 gestart met een eerste kennismaking. Er is een projectleider en een projectgroep aangesteld. Op 9

december is een start gemaakt met een delegatie om de ‘naasten-journey’ uit te werken. Dat is het volledige traject wat naasten doorlopen van aanmelding tot opname, naar overlijden tot en met nazorg. Met deze uitkomsten zijn op 14 december door de projectgroep doelen geformuleerd om tot een verbeterplan te komen. Dit plan en hoe dit verder binnen de organisatie wordt uitgerold wordt in 2022 vervolgd.

\* De manager neemt deel aan de overleggen bij de AHZN. De manager is betrokken binnen de overlegstructuren van Transmuralis: de klankbordgroep. Bovenstaande overleggen hebben in verband met de coronamaatregelen veelal plaatsgevonden via TEAMS.

\* Een bijeenkomst in het kader van de Internationale Dag van de Palliatieve Zorg is in verband met de opnieuw verscherpte coronamaatregelen niet doorgegaan.

\* Hospice Duin- en Bollenstreek was opdrachtgever en heeft het LUMC financieel ondersteund met betrekking tot een onderzoeksvraag ten aanzien van het onderwerp Delier in de laatste levensfase (2020 – 2021).

Het kernteam bestond uit: Carla Juffermans, kaderhuisarts Palliatieve zorg, lid Expertisecentrum Palliatieve zorg



LUMC en verbonden aan Hospice Duin- en Bollenstreek als kaderhuisarts palliatieve zorg en Dr. Yvette van der Linden, radiotherapeut-oncoloog, hoofd Expertisecentrum Palliatieve zorg LUMC en hoogleraar Palliatieve Geneeskunde.

In de laatste levensfase krijgen patiënten vaak last van verwardheid die het gevolg kan zijn van een delier. Herkenning van delier kan lastig zijn en op tijd starten van een adequate behandeling blijft dan achterwege. Behandeling van delier is van belang om de symptoomlast van patiënten en naasten zoveel mogelijk te verminderen. De herkenning van delier en het effect van interventies zou per setting kunnen verschillen. In de thuissituatie komen vaak wisselende zorgverleners en wordt het delier wellicht minder makkelijk herkend dan bijvoorbeeld in het hospice, waar meer contactmomenten zijn met mogelijkheid tot gebruik van screeningslijsten zoals de Delirium Observatie Schaal (DOS). Het is dan ook de verwachting dat in het hospice een delier sneller wordt herkend en door de inzet van interventies de duur en ernst van het delier minder is. Daarbij is het van belang te weten of de patiëntenpopulatie in het hospice en de thuissituatie verschillen, zoals de mogelijkheid dat in het hospice meer mensen met complexe zorgproblemen of psychiatrische problematiek opgevangen worden.

Het doel van het onderzoek was het verbeteren van herkenning en behandeling van delier in de palliatieve fase. Het onderzoeksteam heeft de uitkomsten van het onderzoek in het bestuur overleg van 17 november gepresenteerd. Er is een verbetervoorstel gedaan, welke in 2022 tot uitvoer gebracht zal gaan worden, vergezeld van een scholing aan het voltallige team van medewerkers en vrijwilligers.

Hospice Duin- en Bollenstreek sluit zich aan bij de landelijke ontwikkelingen en daarvoor is het lidmaatschap van de Associatie HospicEZorg Nederland en het Netwerk Palliatieve Zorg in de regio, vallend onder Transmuralis, waarvan ons hospice deel uitmaakt, de aangewezen weg.

### ***Media en informatie***

Hospice Duin- en Bollenstreek heeft een eigen website die actueel gehouden wordt met nieuws, nieuwsbrieven, jaarverslag, vacatures e.d.; [www.hospiceduinenbollenstreek.nl](http://www.hospiceduinenbollenstreek.nl)

Hospice Duin- en Bollenstreek heeft een eigen pagina op LinkedIn.

Hospice Duin- en Bollenstreek heeft een eigen Facebookpagina waarop met regelmaat berichten worden gepost die het hospice belichten. [Facebook.com/hospice.duinenbollenstreek](https://www.facebook.com/hospice.duinenbollenstreek).

Er zijn inmiddels 1242 personen die ons volgen via Facebook.

# Financiën en vooruitzicht

*In 2021 waren de inkomsten iets hoger dan in 2020. 2021 is afgesloten met een klein negatief resultaat.*

Dit is veroorzaakt door hogere personeelskosten en enkele grotere onvoorziene uitgaven. Door de goede financiële positie heeft het negatieve resultaat geen enkele invloed op het functioneren van het hospice. Het bestuur blijft een waakzaam financieel beleid voeren en heeft er vertrouwen in dat 2022 weer met een positief resultaat zal worden afgesloten.

Voor te verwachten kosten voor groot onderhoud, zoals becijferd in het Meerjaren Onderhoudsplan, zijn voldoende voorzieningen getroffen.

De structurele financiering in 2021 bestond uit:

- Inkomsten uit de Zorgverzekeringswet
- Subsidie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- PGB voor huishoudelijk werk op grond van de wet Maatschappelijke ondersteuning via de gemeente Teylingen/ISD Bollenstreek
- Eigen bijdrage gasten
- Sponsors. In 2021 hebben we weer veel giften mogen ontvangen. Meestal van naasten van gasten die in het hospice verbleven. Wij zijn alle gulle gevers zeer dankbaar. Deze gelden worden gebruikt voor bijzondere uitgaven zoals het vernieuwen

van de inrichting, het aanschaffen van hulpmiddelen en extra activiteiten voor de vrijwilligers.

Voor 2022 verwachten wij een beperkt positief resultaat.

# Stichting Vrienden

*De Stichting Vrienden is een afzonderlijke stichting met een eigen bestuur. Zij heeft tot doel gasten van het hospice financieel te ondersteunen als zij hun eigen bijdrage niet (of niet volledig) kunnen betalen.*

Daarnaast ondersteund de Stichting Vrienden bij specifieke bestemmingen voor het Hospice. Zo heeft de Stichting Vrienden in 2021 bijgedragen aan moderne staande leeslampen voor de gastenkamers.

Door de Covid beperkingen, 2021 wat dat betreft weer een bijzonder jaar, was het voor de Vrienden niet mogelijk iets bijzonders te organiseren en voor de medewerkers en vrijwilligers van het hospice.

De Stichting Vrienden heeft aan het eind jaar namens de vrienden haar waardering voor de inzet van de vrijwilligers en medewerkers tot uitdrukking gebracht in een bijzondere eindejaar attentie.

Het aantal vrienden van het hospice bedroeg in december 2021: 410

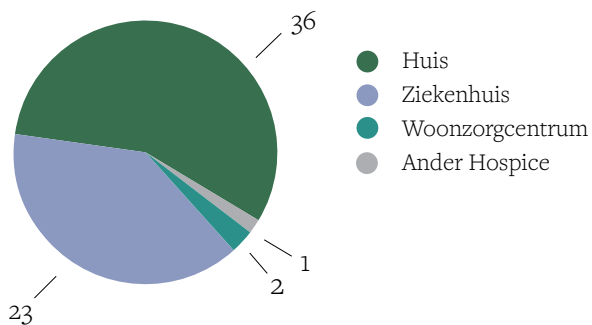


# Overige kerngetallen 2021

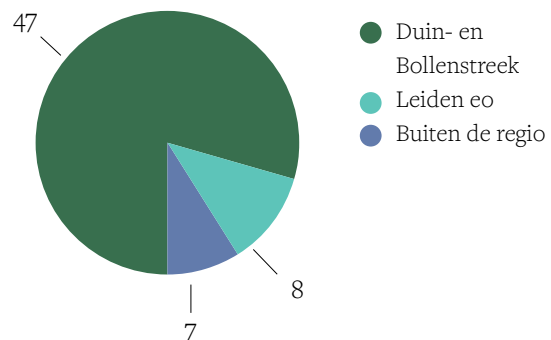
## Opnames in het hospice

Totaalaantal opnames:	62	Overleden	59
Man	26	Ontslagen	1
Vrouw	36	Gemiddelde bedbezetting (in percentages)	78%
Gemiddelde leeftijd	77	Gemiddelde verblijfsduur in dagen	26
Eigen huisarts	31	<b>Ondersteuning in de thuissituatie</b>	
Overname door aan hospice verbonden arts	21	Aantal aanvragen:	17

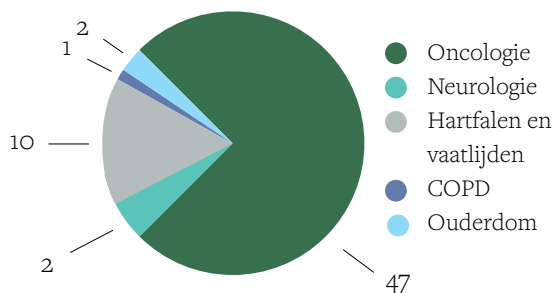
### Herkomst



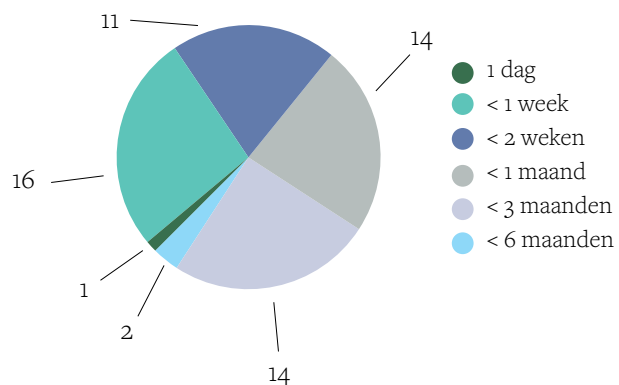
### Regio



### Diagnose



### Verblijfsduur





Hospice Duin- en Bollenstreek  
Hoofdstraat 51, 2171 AR Sassenheim  
T: 0252 - 22 71 39 - E: [info@hospiceduinenbollenstreek.nl](mailto:info@hospiceduinenbollenstreek.nl)  
[www.hospiceduinenbollenstreek.nl](http://www.hospiceduinenbollenstreek.nl)

